

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt mandag den 15. juni 2009

Sag 421/2008

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

(advokat Palle Petersen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Svendborg den 24. august 2007 og af Østre Landsrets 4. afdeling den 15. september 2008.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Peter Blok, Børge Dahl, Lene Pagter Kristensen, Niels Grubbe, Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen og Jens Peter Christensen.

Påstande

Dommen er anket af _____ med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

_____ har til støtte for sin påstand om frifindelse i første række anført, at der ikke i lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed (politiloven) er hjemmel til, at justitsministeren som sket med § 14, stk. 2 (nu § 14, stk. 3) i bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden mv. (ordensbekendtgørelsen) delegerer til politiet at fastsætte regler om sejlads med motorbåde. Politilovens § 23, stk. 1, indeholder i øvrigt slet ikke hjemmel til at regulere sejlads på søterritoriet. Hertil kommer, at § 4 i Svendborg Politis reglement af 15. marts 2006 for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg poli-

politikreds går ud over, hvad der er hjemmel til i ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 2 (nu § 14, stk. 3).

I anden række har anført, at Svendborg Politis reglement ikke er be-
hørigt kundgjort, at det er i strid med de internationale søvejsregler, og at kompetencen til at regulere sejlads på søterritoriet ikke tilkommer justitsministeren, men økonomi- og erhvervsministeren.

har ikke gjort indsigelse mod størrelsen af den fastsatte bøde.

Anklagemyndigheden har til støtte for påstanden om stadfæstelse anført, at justitsministeren har den fornødne hjemmel til at delegere sin kompetence til at fastsætte ordens- og sikkerhedsmæssigt begrundede regler om bl.a. sejlads tæt på kysten til politidirektørerne (tidligere politimestrene). En sådan delegation er sket, selv om det hverken i politiloven fra 1871 eller i den nye politilov fra 2004 udtrykkeligt er nævnt, at ministeren kan delegere sin kompetence til at udstede sådanne regler til politiet. Den udtrykkelige lovregulering af visse delegations-spørgsmål i kapitel 6 i den nye politilov udelukker ikke en sådan delegation. Dette følger af såvel uskrevne regler om delegation som af bemærkningerne til forslaget til politiloven fra 2004, hvor det er anført, at justitsministerens ordensbekendtgørelse skulle videreføre de centrale bestemmelser i normalpolitivedtægten. Vedtægtens § 17, stk. 4, om at politiet kan fastsætte regler for sejlads med motorbåde, må anses for en central bestemmelse.

Svendborg Politis reglement af 15. marts 2006 for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds er behørigt kundgjort ved skiltning, offentliggørelse i dagspressen og på politikredens hjemmeside. Det følger af Lovtidendelovens § 4, at der ikke er krav om, at reglementet skal kundgøres i Lovtidende. Reglementet er ikke i strid med internationale søvejsregler, og det falder inden for justitsministerens kompetence i henhold til politiloven at regulere sejlads på søterritoriet.

Højesterets begrundelse og resultat

Efter politilovens § 23, stk. 1, fastsætter justitsministeren regler ”om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.” Efter § 23, stk. 2,

kan justitsministeren herved fastsætte regler om, at den lokale politidirektør kan udstede midlertidige påbud eller forbud med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Justitsministeren har i medfør af politilovens § 23 udstedt ordensbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005. Efter § 14 i denne bekendtgørelse kan det lokale politi efter forhandling med kommunalbestyrelsen fastsætte regler om badning, herunder om forbud mod badning på nærmere angivne steder (stk. 2), om lokalt fiskeri, færdsel på søer eller lignende (stk. 4) og om sejlads med motorbåde og bræjsejlds inden for en nærmere angivet kortere afstand fra kyststrækninger, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge hindringer, eller ulemper for anden sejlads eller for badning eller for at forebygge unødigt støj, der er til ulempe for andre (stk. 3). Sådanne regler skal ikke offentliggøres i Lovtidende, men lokalt ved skiltning m.v.

Lokale regler for den enkelte politikreds kan i øvrigt efter politilovens § 24, stk. 1, hvis særlige lokale forhold tilsiger det, fastsættes af justitsministeren i en politivedtægt for vedkommende politikreds. Det sker i givet fald efter forslag fra den pågældende politidirektør, som forinden skal have drøftet forslaget med den eller de berørte kommuner. En sådan politivedtægt skal offentliggøres i Lovtidende, jf. § 24, stk. 5.

Et hovedspørgsmål under sagen er, om politiloven skal forstås således, at det ikke inden for rammerne af de regler, justitsministeren kan fastsætte efter politilovens § 23, stk. 1, kan overlades til den lokale politidirektør efter forhandling med kommunen at fastsætte nærmere regler om forhold som badning, lokalt fiskeri og sejlads med motorbåde i kystnære områder. En sådan forståelse vil indebære, at enhver ikke-midlertidig lokal regulering skal ske i en politivedtægt fastsat af justitsministeren og offentliggjort i Lovtidende, jf. § 24.

Når en minister ved lov er tillagt kompetence til at fastsætte regler, må det i mangel af holdpunkter for andet anses for indeholdt i denne kompetence, at ministeren kan overlade regeludstedelsen til en underordnet myndighed.

Der er ikke i politiloven en udtrykkelig bestemmelse, som afskærer justitsministeren fra at overlade det til politidirektøren som ministerens lokale repræsentant at fastsætte de nærmere

regler om forhold, der i henhold til politilovens § 23, stk. 1, er reguleret i ordensbekendtgørelsen.

Hvad særligt motorbådssejlads angår, falder det inden for bemyndigelsen i politilovens § 23, stk. 1, at regulere sejlads med motorbåd i kystnære områder inden for de rammer og ud fra de hensyn, der er angivet i ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 3. Det ville være uhensigtsmæssigt, hvis disse detaljerede lokale regler skulle fastsættes af justitsministeren og offentliggøres i Lovtidende.

Lokale politivedtægter i henhold til politilovens § 24 kan angå spørgsmål vedrørende orden og sikkerhed, som ordensbekendtgørelsen ikke regulerer, og dette forhold kan begrunde kravet om ministergodkendelse og om offentliggørelse i Lovtidende.

At lokal regulering ville kunne ske i en politivedtægt udstedt af justitsministeren efter politilovens § 24 og offentliggjort i Lovtidende kan herefter ikke føre til en forståelse, hvorefter det er udelukket i ordensbekendtgørelsen inden for nærmere angivne rammer at overlade detailreguleringen til lokal reglementsfastsættelse.

Hvad angår betydningen af politilovens § 23, stk. 2, bemærkes, at denne bestemmelse har til formål at skabe hjemmel for, at justitsministeren i ordensbekendtgørelsen kan optage en til § 7, stk. 1, i politiloven af 1871 svarende bestemmelse om politiets generelle adgang til at udstede midlertidige påbud eller forbud med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Der kan ikke i denne bestemmelse indlægges nogen forudsætning om, at justitsministerens kompetence efter § 23, stk. 1, til at fastsætte permanente regler til sikring af den offentlige orden m.v. i det hele ikke – heller ikke inden for nærmere afgrænsede områder – kan delegeres til politiet.

Til det anførte kommer, at forarbejderne til politiloven må forstås således, at det er forudsat, at alle bestemmelser i den hidtidige normalpolitivedtægt vil kunne videreføres i ordensbekendtgørelsen i det omfang, det findes hensigtsmæssigt. Den omhandlede bestemmelse i ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 3 (tidligere stk. 2) viderefører bestemmelsen i normalpolitivedtægtens § 17, stk. 4.

Højesteret tiltræder herefter, at justitsministeren har været beføjet til at anvende sin regeludstedelseskompetence efter politilovens § 23, stk. 1, på en sådan måde, at detailreguleringen har kunnet overlades til lokal reglementsfastsættelse som angivet i ordensbekendtgørelsens § 14.

Svendborg Politis reglement af 15. marts 2006 for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds har fornøden hjemmel i ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 3, og er behørigt kundgjort. Reglementet er ikke i strid med internationale søvejsregler.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

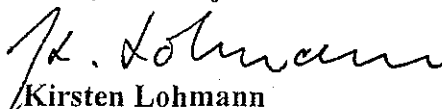
Landsrettens dom stadfæstes.

skal betale sagens omkostninger for byretten. Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten og for Højesteret.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 15. juni 2009.

Kirsten Lohmann
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 15. september 2008 af Østre Landsrets 4. afdeling
(landsdommerne Birte Lynæs, Karsten Bo Knudsen og Jacob Scherfig (kst.)).

4. afd. a.s. nr. S-803-08.

Anklagemyndigheden
mod

(cpr.nr.)
(advokat Palle Petersen, besk.)

Svendborg Rets dom af 24. august 2007 (SS 541/2007) er med Procesbevillingsnævnets tilladelse af 17. december 2007 anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet og idømmelse af en bøde på 1.500 kr.

har påstået stadfæstelse.

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og af vidnet politiassistent V1 der begge har forklaret i det væsentlige som i byretten.

V1 har supplerende forklaret, at han har observeret, at tiltaltes båd også planede uden for sejlrenden.

De i byretten af vidnerne vicepolitikommissær V2 og V3 afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Af det nævnte reglement fremgår blandt andet.:

”...
Reglement for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds

I medfør af § 14, stk. 2 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 511 af 20/6-2005 – om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger, fastsættes herved følgende:

§ 1. Dette reglement vedrører al sejlads med motorbåde og brætsejlads ud for **hele kyststrækningen i Svendborg politikreds.**

§ 2. Al sejlads skal foregå således, at anden sejlads og badende ikke forulempes eller udsættes for fare, og således at støj, der er til væsentlig ulempe for andre eller til skade for fuglelivet, undgås.

Stk. 2. Motorbåde skal føres af en person, der kan føre fartøjet på betryggende måde.

§ 3. Inden for en afstand af 200 meter fra kysten må de i § 1 nævnte fartøjer kun sejle, når de er på vej til eller fra landingsplads, og sejladsen skal altid foregå vinkelret på kysten, ligesom fartøjet ikke må føres med så stor hastighed, at det planer på vandet. Ved planing forstås, at skroget løfter sig op på vandoverfladen.

...
§ 4. Inden for en linie i Svendborg Sund og Skårupøre Sund, der mod vest begrænses af den grønne kost på Iholm Flak og vestkanten af Tankefuld Skov, mod øst af Odden, Skårupøre og Øgavl på Thurø og mod syd/øst af grøn et-kost på Grønne Odde og de 2 ledefyr på Tåsinge nord for Valdemar Slot, er bestemmelserne i § 3, stk. 1, gældende for hele vandområdet.

...
§ 6. Overtrædelse af reglementets bestemmelser straffes med bøde efter § 18, stk. 1 i ovenstående bekendtgørelse.

§ 7. Reglementet træder i kraft den 1. april 2006.

POLITIMESTEREN I SVENDBORG, den 15. marts 2006.

...”

Det er oplyst, at reglementet blev offentliggjort i dagspressen den 25. marts 2006, ligesom reglementet var tilgængeligt på politikredsens hjemmeside.

Søfartsstyrelsen har den 22. december 2006 afgivet følgende udtalelse:

”...

Reglement for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg Politikreds

Den 16. maj 2006 anmodede Svendborg politi Søfartsstyrelsen om en udtalelse om, hvorvidt politireglementet for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds kolliderer med øvrige søvejsregler, herunder navnlig lov om sikkerhed til søs samt bekendtgørelsen om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande. Reglementet forbyder bl.a. planende sejlads med speedbåde i Svendborg Sund.

Søfartsstyrelsen svarede den 3. august 2006, at reglementet af styrelsen blev anset som værende gældende i hele Svendborg politikreds bortset fra gennemsejlingsløbene mellem bøjerækkerne i Svendborg Sund, hvor de internationale søvejsregler alene vil være gældende.

Søfartsstyrelsen svar af 3. august 2006 er gengivet i artikel af 9. december 2006 i Fyns Amts Avis. Artiklen omhandler et antal speedbådsførere, som efter at have fået bødeforlæg for bl.a. planende sejlads anfægter, at Politimesteren i Svendborgs sejladsreglementet er udstedt i henhold til gældende love og regler.

På denne baggrund vil Søfartsstyrelsen gerne afklare eventuelle misforståelser, der måtte være vedrørende politireglementers forhold til søfartslovgivningen.

Efter FN's havretskonvention skal kyststaten tillade uskadelig passage af dets stræder, jf. artikel 37. Det følger dog af artikel 42, at kyststater kan udstede regler, der regulerer, hvordan denne passage skal foregå, så længe disse ikke hindrer eller begrænser den fri passage.

Bekendtgørelse nr. 632 af 3. juli 2003 om søvejsregler sætter de internationale søvejsregler i kraft. Der er intet i de internationale regler, der til hinder for, at en kyststat fastsætter særlige regler for sejlads i dens farvand.

Svendborgs politis sejladsreglementet hindrer ikke skibes ret til uskadelig passage i Svendborg Sund, ligesom Søfartsstyrelsen forstår, at reglementet alene vedrører motorbåde og ikke retter sig mod skibe i handelsflåden.

Reglementet er derfor ikke i strid med lovgivningen om sikkerhed til søs eller FNs havretskonvention.

Der er således ikke i søfartslovgivningen eller i de internationale havretlige regler noget, der hindrer, at Svendborg politis sejladsreglement gælder for hele Svendborg Sund inklusive gennemsejlingsløbene mellem bøjerækkerne.

...”

Ved meddelelse 1968 nr. 203 om ny politivedtægt udsendte Justitsministeriet en normalpolitivedtægt, der skulle træde i stedet for de hidtidige normalpolitivedtægter for købstæder og landdistrikter. Denne normalpolitivedtægts § 17, stk. 4, var sålydende:

” ...

Stk. 4. Politiet kan fastsætte regler for sejlads med motorbåde inden for en nærmere angivet kortere afstand fra kyststrækninger, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge hindringer eller ulemper for anden sejlads eller for badning eller for at forebygge unødigt støj, der er til væsentlig ulempe for andre.

...”

I bemærkningerne til L 159, forslag til lov om politiets virksomhed anføres blandt andet (Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 5910-5911):

” ...

8. Bemyndigelsesbestemmelser

...

8.2. Politikommissionens overvejelser

Politikommissionen foreslår i kapitel 6 i kommissionens lovudkast bestemmelser, som bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler, som viderefører en regulering med strafsanktionerede regler ud fra de hensyn, der i dag ligger bag reglerne i politivedtægterne.

Efter bestemmelsen i Politikommissionens lovudkast § 21 [lovens § 23] kan justitsministeren fastsætte regler om sikring af den offentlige orden mv.

...

Det forudsættes, at en bekendtgørelse om sikring af den offentlige orden mv. som udgangspunkt viderefører de centrale bestemmelser i normalpolitivedtægten. Bestemmelsen indeholder derfor en opregning af de områder, som efter gældende ret er reguleret i normalpolitivedtægten. Opregningen i bestemmelsen er ikke udtømmende. Nye regler eller revision af gældende regler, som er begrundet i de hensyn, der er nævnt i bestemmelsen, vil således kunne udstedes i medfør af bestemmelsen.

...

8.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan med enkelte ændringer af redaktionel karakter tiltræde Politikommissionens forslag til bemyndigelsesbestemmelser, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

...”

Landsrettens begrundelse og resultat:

Da § 17, stk. 4, må anses som en central bestemmelse i den tidligere normalpolitivedtægt, og da politibekendtgørelsens § 14, stk. 2 (nu § 14, stk. 3), indholdsmæssigt er identisk med den tidligere § 17, stk. 4, finder landsretten, at politibekendtgørelsens § 14, stk. 2 (nu § 14, stk. 3) har hjemmel i den nugældende politilov, herunder også at politiet har kompetencen til at udstede de omhandlede regler.

Tiltalte har erkendt at have begået den i anklageskriftet beskrevne handling og har ikke bestridt at have overtrådt det i anklageskriftet nævnte reglement af 15. marts 2006 efter dettes ordlyd.

Som følge heraf, og da reglementet som følge af det ovenfor anførte anses for gyldigt såvel i som uden for sejlrenden, finder landsretten tiltalte skyldig efter anklageskriftet.

Bødestrafen fastsættes til 1.500 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 6 dage.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod
bøde på 1.500 kr.

ændres, således at tiltalte skal betale en

Forvandlingsstraffen er fængsel i 6 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den 17 SEP. 2008

P.j.v.

Linda Svarre-Andersen
overassistent

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 24. august 2007.

SS 541/2007
Anklagemyndigheden
mod

cpr.nr.

Denne sag er behandlet efter retsplejelovens § 898.

Anklageskrift er modtaget den 23. marts 2007.

er tiltalt for

overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 2, jf. Reglement for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds § 6, jf. § 3, stk. 1, jf. § 4, stk. 1, ved lørdag den 23. september 2006 kl. 15:17 i Svendborgsund ud for Christiansminde i Svendborg at have ført en speedbåd, mrk. Maxum, med så stor hastighed, at den planede på vandet.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte har erkendt de faktiske forhold men i øvrigt nægtet sig skyldig.

Tiltalte forklarede, at han styrede båden, mens hans søn stod på vandski. Båden er en 21-fod Maxum med en 320 hk V8-motor. De ville sejle til Smøremosen, men vejret var ugunstigt, så de lå i læ i Svendborg Sund. Hans søn stod på vandski fra Murodden ved Thurø mod Christiansminde i bøjeretningen. Da de kom til Christiansminde, blev de stoppet af politiet, mens de var i sejlrenden, hvor reglerne for international sejlads er gældende. Han var bekendt med reglementet fra Fyns Amts Avis og politiets hjemmeside. Efter hans opfattelse, er det ikke gældende i sejlrenden pga. de internationale regler. Han erkendte overfor politiet at have planet, men gav også udtryk for, at han havde lov til det i sejlrenden. Han er skipper og har i de senere år mest arbejdet med færgedrift.

Vidnet vicepolitikommissær V2 har forklaret, at de var på søkontrol og sejlede med politimarkeret gummibåd. Udstyret på båden plottede positionen på tiltaltes båd. De bordede båden stille og roligt, og

vandskiløberen fik lov at komme ombord.

Vidnet politiassistent V1 har forklaret, at positionen blev fastlagt ved en GPS i båden.

Vidnet V3 har forklaret, at vandskiløbet foregik ud for Christiansminde. De blev stoppet ved svinget ved Christiansminde ved svinget.

Der er fremlagt fotos og søkort med positionsangivelse.

Retten bemærkninger:

Tiltalte har erkendt at have planet i et område, der er omfattet af Reglement for sejlads ud for kyststrækningen i Svendborg politikreds § 3. Dette understøttes tillige af de af fremlagte fotos og det fremlagte søkort med positionsangivelse.

Reglementet er udstedt af Politimesteren i Svendborg den 15. marts 2006 med hjemmel i ordensbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005, § 14, stk. 2. Ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af politilovens § 23.

Politolovens § 23, stk. 1, hjemler, at Justitsministeriet kan fastsætte regler om sikring af den offentlige orden mv. Efter § 23, stk. 2, kan det i bestemmelser fastsat efter stk. 1 uddelegeres til politimesteren at fastsætte midlertidige påbud eller forbud. I Ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 2, er politimesterens beføjelser ikke begrænset til midlertidige forbud.

Det foreliggende reglement er ikke af midlertidig karakter. Reglementet overholder således ikke den bemyndigelse, der er givet Justitsministeren om delegation til politimesteren i politilovens § 23, stk. 2. Da reglementet ikke har så sikker en hjemmel, som må være en forudsætning for straf, frifindes tiltalte.

Thi kendes for ret:

Tiltalte frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Leo Plougmann

/inh

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten i Svendborg, den 27. august 2007

P.d.v.

Bettina Nielsen
Bettina Nielsen
Overassistent